

Toekomstbestendige
beroepen in de
verpleging en
verzorging

Beroepsprofiel
verzorgende IG

'altijd dichtbij'

Een nieuw beroepsprofiel: waarom?

De laatste tien jaar is er veel veranderd in het vak van verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten. Taken zijn anders verdeeld, de patiënt is veranderd en technologie is steeds belangrijker bij het verlenen van goede zorg. Daarom is het nodig de huidige beroepsprofielen opnieuw aan te laten sluiten bij de zorg van de toekomst. Deze zijn namelijk in 1999 (verzorgende) en 2000 (verpleegkundige) ontwikkeld. Er zijn drie nieuwe profielen opgesteld: die van mbo-opgeleide verpleegkundige, die van hbo-opgeleide verpleegkundige en die van verzorgende IG. In dit document lees je welke rol en vaardigheden **de verzorgende IG** heeft.

Wat is jouw rol?

Als verzorgende IG lever je verzorging en psychosociale begeleiding, vooral in zorgsituaties die niet zo ingewikkeld zijn. Meestal verleen je persoonlijke zorg en begeleiding in de leefsituatie van een zorgvrager. Daarmee kom je letterlijk en figuurlijk dicht bij de persoon en zijn of haar omgeving.

Je ondersteunt bij het uitvoeren van Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL). Je uitgangspunt is altijd het ondersteunen en stimuleren van het zelfmanagement van de zorgvrager en zijn omgeving, met als doel het behouden of verbeteren van het functioneren in relatie tot kwaliteit van leven, gezondheid en ziekte. Je draagt bij aan preventie door voorlichting, instructie en uitleg.

Als verzorgende stel je zelfstandig of met anderen een zorg(leef-)plan op. Je voert dit plan uit, evalueert het en stelt bij wanneer nodig. Je werkt hierbij nauw samen met andere zorgverleners uit de eigen of andere disciplines (bijvoorbeeld welzijn). Je betreft op een effectieve manier de zorgvrager, diens naasten en sociale netwerk bij de organisatie van het zorgproces.

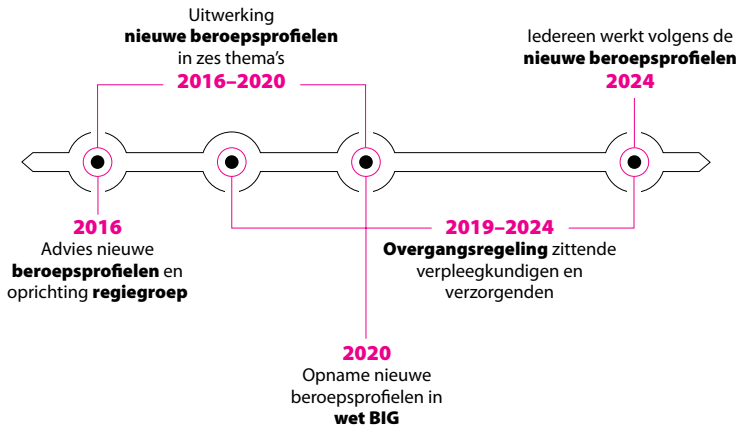
Als verzorgende werk je volgens protocollen en richtlijnen, je kunt daar beargumenteerd van afwijken als de situatie daar om vraagt.

In situaties waarbij sprake is van meer complexiteit (beperkt of hoog complex) zal afhankelijk van de context naast de verzorgende een andere zorgverlener (mede-)verantwoordelijkheid dragen, zoals een huisarts, een specialist ouderengeneeskunde en/of een mbo- of hbo-verpleegkundige.

Als verzorgende mag je bepaalde voorbehouden handelingen uitvoeren, in opdracht van een daartoe bevoegde beroepsbeoefenaar (bijvoorbeeld een huisarts of specialist ouderengeneeskunde). Daarbij is het nodig dat het toezicht door die opdrachtgever goed geregeld is en uiteraard dat je als verzorgende bekwaam bent deze handelingen uit te voeren. De voorwaarden waaronder specifieke voorbehouden handelingen door verzorgenden mogen worden uitgevoerd, worden nog verder uitgewerkt.

Planning uitwerking beroepsprofielen*

* Onder voorbehoud van definitieve planning

Welke vaardigheden heb je nodig?

Bij het profiel van verzorgende hoort een aantal vaardigheden. Deze zijn gebaseerd op een internationaal bekend en geaccepteerd model voor het omschrijven van competenties van professionals in de zorg, het zogenaamde **CanMEDS-model**. Hieronder lees je welke vaardigheden bij het profiel van verzorgende horen.

1 Vakinhoudelijk handelen

- Je hebt basiskennis van anatomie, fysiologie, (psycho)pathologie en van de meest voorkomende medicijnen in de werksituatie en medicatieveiligheid;
- Je kent de basisprincipes van ontwikkelingspsychologie, de levensfasen van de mens en zelfmanagement;
- Je hebt basiskennis van de doelgroepen in de eigen werksituatie;
- Je kunt gericht informatie verzamelen en observeren in relatie tot doelen en acties van het zorg(leef)plan (op het niveau van de zorgvrager) en daarover rapporteren en/of passende actie ondernemen;
- Je kunt werken volgens richtlijnen en protocollen en deze toepassen op specifieke situaties;
- Je bent in staat het zelfmanagement van zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk te ondersteunen en te bevorderen met als doel het behouden of verbeteren van het functioneren in relatie tot kwaliteit van leven, gezondheid en ziekte;
- Je kunt een zorgrelatie aangaan, gebaseerd op vertrouwen, gericht op resultaat met zorgvragers uit uiteenlopende doelgroepen;
- Je houdt in je handelen rekening met de

wensen, behoeften en privacy van de zorgvrager en diens naasten;

- Je kan de zorgvrager ondersteunen bij de persoonlijke verzorging / het verrichten van Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen en deze zo nodig overnemen;
- Je kunt een zorg(leef)plan (mee) opstellen, evalueren en bijstellen;
- Je kunt zorgvragers psychosociaal begeleiden in laag complexe zorgsituaties;
- Je kunt palliatieve en terminale zorg verlenen;
- Je kunt met groepen werken.

2 Communicatie

- Je snapt het belang van communicatie en kent de belangrijkste gesprekstechnieken;
- Je bent op de hoogte van de toepassingen van ICT die gebruikt worden in jouw eigen werksituatie;
- Je bent in staat je in te leven in zorgvragers, hun naasten en sociale netwerk;
- Je beheerst de gesprekstechnieken luisteren, vragen stellen en samenvatten en kunt je aanpassen aan de zorgvrager en het niveau van communicatie;
- Je bent je bewust van de effecten van je eigen verbale, non-verbale en digitale uitingen;
- Je kunt vaktaal in voor de zorgvrager

begrijpelijke taal omzetten;

- Je communiceert gelijkwaardig en respectvol met zorgvragers, naasten en hun sociale netwerk en met collega-zorgverleners;
- Je kunt communiceren met een grote diversiteit aan zorgvragers en kunt omgaan met culturele verschillen en de daarbij horende andere opvattingen over leven, ziekte en dood;
- Je kunt je schriftelijk en mondeling voldoende uitdrukken;
- Je bent in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag en onbegrepen gedrag bij zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk;
- Je kunt professioneel communiceren over palliatieve zorg en het levenseinde;
- Je kunt communiceren via de elektronische weg (eHealth, zorg op afstand en sociale media).

3 Samenwerking

- Je kent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden;
- Je hebt kennis over doeltreffende en doelmatige verslaglegging en overdracht, inclusief het gebruik van ICT zoals die in de eigen werksituatie wordt toegepast;
- Je kunt samenwerken met zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk;
- Je kunt zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk ondersteunen en optreden als belangenbehartiger;
- Je kunt intercollegiaal samenwerken in (multidisciplinaire) teams;
- Je kunt in de samenwerking met professionals, mantelzorgers en vrijwilligers elkaars kwaliteiten benutten;
- Je kunt efficiënt en effectief (digitaal) verslagleggen, overleggen en overdragen (ook over eigen organisatiegrenzen heen);
- Je bent in staat te handelen vanuit een gelijkwaardige, collegiale en open houding met zorgvragers, hun naasten, collega's en andere samenwerkingspartners;
- Je bent in staat signalen af te geven over van het inschakelen van mantelzorgers en vrijwilligers ten opzichte van professionele zorg;

- Je kunt je kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen benutten in de interactie met de zorgvrager;
- Je kunt collega-zorgverleners zoals (leerling) verzorgenden, helpenden e.d. begeleiden.

4 Kennis en wetenschap

- Je hebt globale kennis van actuele thema's en ontwikkelingen in het eigen vakgebied;
- Je hebt kennis van het concept Leven Lang Leren;
- Je hebt kennis van levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen en stromingen;
- Je hebt inzicht in eigen (on)mogelijkheden;
- Je kunt de eigen deskundigheid op peil houden en verbeteren door het volgen van bijscholing, leren op de werkplek etc.;
- Je kunt het eigen handelen en dat van anderen ter discussie stellen;
- Je kunt feedback van collega's en leidinggevenden ontvangen en integreren in je handelen;
- Je bent in staat te fungeren als rolmodel voor (aankomend) verzorgenden.

5 Maatschappelijk handelen

- Je hebt basiskennis van preventie en gezondheidsvoorlichting;
- Je hebt basiskennis van de principes van zelfmanagement, leefstijlen en methoden voor motiverende gespreksvoering;
- Je bent op de hoogte van culturen, cultuurgebonden opvattingen en cultuurgebonden gezondheidsproblemen;
- Je signaleert veranderingen in de welzijns- en gezondheidstoestand van de zorgvrager;
- Je kunt interventies uitvoeren inzake individuele zorggerelateerde preventie door vroegsignalering, voorlichting, instructie, uitleg en motivering;
- Je bent in staat het sociale netwerk rond een zorgvrager te benutten;
- Je toont respect voor de opvattingen van zorgvragers en hun naasten over gezondheid en ziekte;
- Je houdt rekening met persoonlijke factoren, wensen en behoeften van groepen mensen, zorgvragers en hun naasten;

- Je signaleert veranderingen in het fysieke en mentale welzijn van de mantelzorgers en naasten zodat tijdig noodzakelijke oplossingen gevonden kunnen worden.

6 Organisatie

- Je hebt basiskennis van de bekostiging van de zorg (inclusief de rol van de zorgverzekeraar);
- Je bent bekend met (de inzet van) informatie- en communicatietechnologie in de eigen werksituatie;
- Je kent het beleid van de eigen organisatie;
- Je kunt met kennis van het primaire proces de verzorging rondom zorgvragers coördineren en de continuïteit van zorg waarborgen;
- Je kunt op verantwoorde wijze met materialen en middelen omgaan;
- Je neemt (gedrags)regels en protocollen die horen bij de beroepsmatige verantwoordelijkheid in acht;
- Je bent in staat om met het elektronisch patiënten/cliëntendossier te werken als basis voor het handelen;
- Je kunt techniek op het vlak van ICT en zorg op afstand toepassen;
- Je bent je bewust van maatregelen m.b.t. patiëntveiligheid.

7 Professionaliteit en kwaliteit

- Je werkt vanuit de visie op 'goede zorg' van de eigen organisatie;
- Je hebt kennis van kwaliteitskaders binnen de eigen organisatie;
- Je hebt kennis van relevante richtlijnen en protocollen;
- Je kunt een signaal geven als protocollen in de praktijk niet goed toepasbaar blijken te zijn;
- Je kent de eigen waarden en normen en die van de beroepsgroep (zoals verwoord in de beroepscode);
- Je kent de grenzen van het persoonlijke en professionele handelen (persoonlijke en beroepsmatige verantwoordelijkheid);
- Je kunt planmatig werken, prioriteiten stellen en keuzes maken;
- Je bent in staat verantwoordelijkheid te nemen, te dragen en af te leggen over het eigen handelen;

- Je kunt omgaan met spanningsvelden, zoals zakelijkheid – betrokkenheid en afstand – nabijheid;
- Je bent een assertieve en zelfbewuste beroepsbeoefenaar, ambassadeur van het beroep;
- Je kunt de eigen grenzen van je bevoegdheid en bekwaamheid aangeven bij collega's en zorgvragers.

Meer weten?

Je leest alles op de themapagina:
venvn.nl/Themas/Beroepsprofielen